

Про затвердження Положення про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України

(заголовок із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

**Наказ Міністерства освіти і науки України
від 14 серпня 2002 року N 461
Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 листопада 2002 р. за N 936/7224**

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства освіти і науки України
від 1 жовтня 2014 року N 1122

На виконання [Закону України "Про позашкільну освіту"](#) та [Указу Президента України від 8 лютого 2001 року N 78/2001 "Про Програму роботи з обдарованою молоддю на 2001 - 2005 роки"](#) і з метою пошуку, підтримки обдарованої і талановитої учнівської, студентської молоді та творчих колективів **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Положення про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України, що додається.

(пункт 1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2. Міністру освіти Автономної Республіки Крим, начальникам структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій довести Положення до відома керівників навчальних закладів.

(пункт 2 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

3. Департаменту розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти (Романенко В. П.) внести пропозиції щодо складу експертної комісії з присвоєння та підтвердження почесних звань "Народний художній колектив" та "Зразковий художній колектив" і вживати заходів щодо забезпечення її роботи.

4. Департаменту економіки та соціального розвитку (Куліков П. М.) забезпечити виготовлення у 2003 році дипломів про присвоєння звання "Народний художній колектив" та дипломів про присвоєння звання "Зразковий художній колектив".

5. Скасувати наказ Міністерства освіти України від 20.04.94 N 109 "Про затвердження Положення про "Народний художній колектив" та "Зразковий художній колектив" закладів системи Міністерства освіти України та зразків відповідних дипломів".

6. Наказ "Про затвердження Положення про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України" опублікувати в "Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України".

(пункт 6 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

7. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника департаменту розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти Романенка В. П.

Міністр

В. Г. Кремень

ПОГОДЖЕНО:

**Перший заступник Державного
секретаря Міністерства культури
і мистецтв України**

В. Г. Романчишин

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства освіти і науки
України

від 14 серпня 2002 р. N 461

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

29 листопада 2002 р. за N 936/7224

ПОЛОЖЕННЯ

про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України

(заголовок із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

(У тексті Положення слова "управління освіти і науки" в усіх
відмінках замінено словами "структурні підрозділи з питань
освіти і науки" у відповідних відмінках згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 1 жовтня 2014 року
N 1122)

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок присвоєння, підтвердження, позбавлення почесних звань "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" гурткам, групам та іншим

творчим об'єднанням (далі - творчі колективи), що постійно діють у загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України і працюють у різних жанрах та видах мистецтва.

Присвоєння, підтвердження почесних звань є однією з форм визнання системної роботи творчого колективу, рівня його фахової майстерності; якісним показником результативності роботи педагогічних кадрів, їх підтримки, стимулювання до творчої діяльності; заохочення колективів та керівників за високу результативність творчої і просвітницької діяльності, пропагування і примноження надбань національної культури українського народу.

(пункт 1.1 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

1.2. Почесне звання "Народний художній колектив" присвоюється (підтверджується) творчим колективам, що мають почесне звання "Зразковий художній колектив" та плідно працюють понад 10 років, за високий художній рівень виконавської майстерності, вагомий внесок у справу поширення та примноження надбань національної культури, значні досягнення на всеукраїнських та міжнародних мистецьких заходах.

(пункт 1.2 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

1.3. Почесне звання "Зразковий художній колектив" присвоюється (підтверджується) творчим колективам, які працюють не менше п'яти років, за високий художній рівень виконавської майстерності, активну участь у справі поширення надбань національної культури, значні досягнення на міському, регіональному та всеукраїнському рівнях.

(пункт 1.3 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

1.4. Присвоєння почесних звань "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" здійснюється експертною комісією, склад якої затверджується наказом МОН.

1.5. При вирішенні питання про присвоєння почесних звань береться до уваги:

художнє спрямування творчого колективу;

рівень виконавської майстерності;

художній рівень репертуару;

основи професійного навчання, естетичного виховання та розвитку творчих здібностей учасників колективу (наявність навчальних програм і навчальних планів, добір відповідного репертуару);

пропаганда цього виду творчості: регулярність виступів (показів) перед глядачем, участь у концертах, конкурсах, оглядах, фестивалях, виставках та інших творчих заходах різного рівня; значні досягнення в галузі пропаганди українського класичного, народного та сучасного мистецтва у своєму регіоні та державі, а також високі показники у міжнародних мистецьких заходах (для присвоєння почесного звання "Народний художній колектив").

1.6. Методичне та фахове керівництво щодо присвоєння почесних звань творчим колективам здійснює експертна комісія МОН, до складу якої входять кваліфіковані фахівці з усіх видів мистецтва, культурологи, працівники МОН, Українського державного центру позашкільної освіти.

(пункт 1.6 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2. Умови та порядок присвоєння і підтвердження почесних звань

2.1. Почесні звання присвоюються постійно діючим учнівським і студентським творчим колективам загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, що досягли високого рівня майстерності, у яких ведуться системна художньо-естетична виховна робота, творча та просвітницька діяльність серед учнівської та студентської молоді.

(пункт 2.1 у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2.2. Для організації роботи щодо здобуття творчими колективами почесних звань органи управління освітою (Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань освіти і науки обласних, міських, районних державних адміністрацій) створюють оглядові комісії або журі з присвоєння та підтвердження почесних звань творчим колективам з числа працівників органів управління освітою, фахівців у галузі культури та мистецтва, за участю творчих спілок, об'єднань, представників інших громадських організацій (за їх згодою).

(абзац перший пункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

Оглядова комісія органів управління освітою:

затверджує графік проведення оглядів творчих колективів та контролює їх виконання;

проводить прослуховування (перегляд) творчих колективів, визначає рівень їх фахової майстерності;

здійснює аналіз стану навчально-виховної роботи, творчої, культурно-освітньої діяльності творчих колективів, участі їх у різноманітних мистецьких заходах на рівні свого населеного пункту, району, області.

Міські, районні органи управління освітою готують матеріали щодо присвоєння та підтвердження почесних звань і подають їх на розгляд оглядової комісії Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Оглядова комісія Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій подає матеріали щодо присвоєння та підтвердження почесних звань на розгляд експертній комісії МОН.

2.3. Для творчих колективів, які претендують на присвоєння (підтвердження) почесного звання "Народний художній колектив", концертна програма повинна складатися з номерів у виконанні вихованців початкового, основного та вищого рівнів навчання, а для присвоєння (підтвердження) почесного звання "Зразковий художній колектив" - з номерів у виконанні вихованців початкового і основного рівнів навчання.

На розгляд оглядових комісій або журі управлінь освітою творчі колективи, які працюють у цирковому та хореографічному видах мистецтв, представляють концертну програму (вистава,

шоу-програма тощо). Під час виступу кількість сольних номерів не повинна перевищувати 20 відсотків від загальної кількості номерів програми.

Вокальні, хорові, фольклорні та етнографічні творчі колективи та колективи інструментальної музики повинні виступати без використання фонограми ("живий" звук) або можуть використовувати для супроводу фонограму типу "мінус". При підтвердженні почесних звань репертуар колективу (колекція) повинен(на) бути новим (ною) не менше ніж на 50 відсотків від загальної кількості номерів.

Творчі колективи театрального мистецтва готують вистави або їх фрагменти, тривалість яких не перевищує 60 хвилин.

Творчі колективи літературної творчості представляють авторські матеріали та збірки друкованих творів (не менше п'яти збірок).

Творчі колективи художньої фотографії та комп'ютерної графіки, декоративно-ужиткового, образотворчого мистецтв демонструють розгорнуту виставку робіт, надають на електронних носіях матеріали про звітну виставку з фотографіями представлених експонатів. Кількість експонатів фотовиставки повинна бути не менше 100 робіт, виставки образотворчих робіт та декоративно-ужиткового мистецтва - не менше 40 робіт.

Кіномистецькі гуртки та творчі колективи дитячого телебачення представляють не менше двох короткометражних фільмів, загальна тривалість яких не менше 30 хвилин.

(пункт 2.3 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2.4. Для присвоєння (підтвердження) почесних звань "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" оглядові комісії або журі органів управління освітою готують і подають до експертної комісії Міністерства освіти і науки України такі матеріали:

клопотання щодо присвоєння (підтвердження) почесних звань;

протокол засідання оглядової комісії з рекомендацією;

характеристику творчого колективу;

характеристику керівника (керівників) творчого колективу;

репертуар або перелік виконаних робіт творчого колективу за останні п'ять років;

навчальну програму, за якою працює творчий колектив;

копії документів, що підтверджують творчі досягнення колективу (дипломи, грамоти, подяки тощо) за останні п'ять років;

друковану продукцію, що висвітлює діяльність творчого колективу (за наявності);

програму звітнього концерту, вистави, шоу-програми із зазначенням прізвищ та імен режисера, автора (вокальне, музичне, театральне, хореографічне, циркове мистецтво), перелік творчих робіт, виставок (образотворче, декоративно-ужиткове мистецтво, фото-, кіно-, відеотворчість), збірки авторських творів (літературна творчість);

якісний відеозапис творчого звіту колективу у форматі DVD (цифровий відеодиск).

(пункт 2.4 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2.5. Творчий колектив, удостоєний звання "Народний художній колектив" або "Зразковий художній колектив", підтверджує його один раз на п'ять років.

2.6. Експертна комісія МОН розглядає матеріали оглядових комісій Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, визначає фаховий рівень творчих колективів і приймає рішення щодо присвоєння, підтвердження звань "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив".

2.7. Творчий колектив позбавляється почесного звання "Народний художній колектив", "Зразковий художній колектив" у випадку невідповідності вимогам, передбаченим у пункті 1.5 глави 1 цього Положення.

(пункт 2.7 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

2.8. Матеріали оглядових комісій Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, що подаються на розгляд експертної комісії МОН, повинні бути надруковані державною мовою.

2.9. Матеріали оглядових комісій Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій про присвоєння, підтвердження почесних звань подаються двічі на рік (червень, грудень) на розгляд експертної комісії МОН з 01 січня до 20 квітня та з 01 вересня до 20 листопада поточного року.

(абзац перший пункту 2.9 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

Рішення експертної комісії затверджуються наказом МОН.

2.10. Творчим колективам, удостоєним звань "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив", вручаються дипломи встановлених зразків (додатки 1, 2).

3. Керівництво та фінансове забезпечення творчих колективів, що мають почесні звання

3.1. Керівництво творчим колективом здійснює художній керівник, який призначається керівником навчального закладу в установленому порядку.

3.2. Керівник навчального закладу для творчого колективу, що має звання "Народний художній колектив" або "Зразковий художній колектив":

створює належні умови для організації його діяльності та здійснення навчально-виховного процесу (приміщення, інструментарій, сценічний одяг, технічні засоби тощо, кадрове, методичне забезпечення);

встановлює надбавки, доплати, премії відповідно до законодавства України.

3.3. Керівник навчального закладу організовує навчально-виховний процес у творчому колективі диференційовано відповідно до плану роботи закладу з використанням різних організаційних форм роботи, а також шляхом виступів перед громадськістю свого населеного пункту, регіону та висвітлення в засобах масової інформації.

3.4. Фінансове забезпечення діяльності творчого колективу, його матеріально-технічне оснащення та оплата праці керівника творчого колективу, що має почесне звання, здійснюється в установленому порядку.

4. Заохочення художніх колективів, що мають почесні звання

4.1. Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, [структурні підрозділи з питань освіти і науки](#), Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій за особливі успіхи у вихованні дітей, учнів та молоді засобами мистецтва подають пропозиції щодо нагородження керівників навчальних закладів, творчі колективи яких мають почесні звання, та педагогічних працівників, що залучені до навчально-виховного процесу відповідного творчого колективу, в установленому порядку.

4.2. Експертна комісія МОН може рекомендувати до вступу на відповідні факультети вищих навчальних закладів учасників творчого колективу, обдарованих і талановитих вихованців, які досягли значних успіхів у творчій діяльності.

**Начальник головного управління
нормативного забезпечення
та взаємодії з регіонами
Начальник департаменту
адміністративної роботи та контролю**

Я. П. Корнієнко

А. В. Домашенко

Додаток 1

до Положення про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України
(пункт 2.10 глави 2)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДИПЛОМ

За високу результативність творчої і просвітницької діяльності, відродження та активну пропаганду надбань національної культури присвоїти почесне звання "Народний художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України

(найменування творчого колективу)

(найменування закладу, в якому працює творчий колектив)

(найменування посади)

(підпис)

(прізвище і ініціали)

М. П. _

" " 20 р. _

(додаток 1 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)

Додаток 2

до Положення про почесні звання "Народний художній колектив" і "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України
(пункт 2.10 глави 2)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДИПЛОМ

За високу результативність творчої і просвітницької діяльності, відродження та активну пропаганду надбань національної культури присвоїти почесне звання "Зразковий художній колектив" системи Міністерства освіти і науки України

(найменування творчого колективу)

(найменування закладу, в якому працює творчий колектив)

(найменування посади)

(підпис)

(прізвище і ініціали)

М. П. _

" " 20 р. _

(додаток 2 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 р. N 1122)